

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2014/57/EU
ze dne 16. dubna 2014
o trestních sankcích za zneužívání trhu (směrnice o zneužívání trhu)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 83 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Integrovaný a efektivní finanční trh a větší důvěra investorů vyžadují integritu trhu. Řádné fungování trhů s cennými papíry a důvěra veřejnosti v trhy jsou nezbytnými předpoklady hospodářského růstu a blahobytu. Zneužívání trhu narušuje integritu finančních trhů a důvěru veřejnosti v cenné papíry, deriváty a referenční hodnoty.
- (2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES ⁽⁴⁾ doplnila a aktualizovala právní rámec Unie na ochranu integrity trhu. Směrnice zároveň požadovala, aby členské státy zajistily pro příslušné orgány pravomoci pro odhalování a vyšetřování zneužívání trhu. Aniž je dotčeno právo členských států ukládat trestní sankce, směrnice 2003/6/ES také požadovala, aby členské státy zajistily možnost přijetí příslušných správních opatření nebo uložení správních sankcí osobám odpovědným za porušování vnitrostátních předpisů provádějících uvedenou směrnici.
- (3) Skupina na vysoké úrovni pro finanční dohled v EU, které předsedá Jacques de Larosière (dále jen „de Larosièreova skupina“), ve své zprávě ze dne 25. února 2009 doporučila, aby se účinný obezřetnostní podnikatelský rámec pro finanční sektor opíral o silný režim dohledu a sankcí. Za tímto účelem má de Larosièreova skupina za to, že orgány dohledu musí být vybaveny dostatečnými pravomocemi jednat a zároveň by měly pro všechny finanční trestné činy existovat rovnocenné, silné a odrazující sankční režimy a sankce by měly být účinně vymáhány s cílem zajistit integritu trhu. De Larosièreova skupina dospěla k závěru, že sankční režimy členských států jsou obecně slabé a nesourodé.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 161, 7.6.2012, s. 3.

⁽²⁾ Úř. věst. C 181, 21.6.2012, s. 64.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 4. února 2014 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 14. dubna 2014.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES ze dne 28. ledna 2003 o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu) (Úř. věst. L 96, 12.4.2003, s. 16).

- (4) Dobře fungující právní rámec proti zneužívání trhu vyžaduje účinné prosazování. Hodnocení vnitrostátních systémů správních sankcí podle směrnice 2003/6/ES ukázalo, že ne všechny příslušné vnitrostátní orgány měly k dispozici celý soubor pravomocí, aby mohly na zneužívání trhu reagovat příslušnou sankcí. Zejména ne všechny členské státy stanovily peněžité správní sankce za obchodování zasvěcené osoby a manipulaci s trhem a výše sankcí se mezi členskými státy značně lišila. Nový legislativní akt je tudíž zapotřebí ke stanovení společných minimálních pravidel pro celou Unii.
- (5) Přijetí správních sankcí ze strany členských států pro zajištění souladu s předpisy o prevenci a boji proti zneužívání trhu se zatím ukázalo jako nedostatečné.
- (6) Je nezbytné, aby dodržování pravidel proti zneužívání trhu bylo posíleno možností ukládat trestní sankce, čímž je dán najevo silnější společenský nesouhlas ve srovnání se správními sankcemi. Stanovení trestných činů alespoň v případě závažných forem zneužívání trhu jasně nastavuje hranici chování, které je považováno za zvláště nepřijatelné, a veřejnosti a potenciálním pachatelům tak vysílá signál o tom, že příslušné orgány taková jednání berou velmi vážně.
- (7) Ne všechny členské státy stanovily trestní sankce za některé formy závažných porušení vnitrostátních právních předpisů, kterými se provádí směrnice 2003/6/ES. Různé přístupy členských států oslabují jednotnost podmínek působení na vnitřním trhu a mohou být pro některé osoby podnětem k tomu, aby se dopouštěly zneužívání trhu v těch členských státech, které trestní sankce za tyto trestné činy nestanovily. Kromě toho dosud nedošlo k celounijní shodě na tom, které jednání se považuje za závažné porušení pravidel proti zneužívání trhu. Proto by měla být stanovena minimální pravidla týkající se vymezení trestných činů spáchaných fyzickými osobami, odpovědnosti právnických osob a příslušných sankcí. Společná minimální pravidla by také umožnila využívat účinnějších metod vyšetřování a rovněž by umožnila účinnější spolupráci uvnitř členských států i mezi nimi. S ohledem na finanční krizi je zřejmé, že manipulace s trhem může vést ke vzniku rozsáhlých škod s dopadem na životy miliónů osob. Skandál se sazbou Libor, který se týkal závažné manipulace s referenčními hodnotami, poukázal na fakt, že problémy a mezery související s touto problematikou mají velký dopad na důvěru v trh a mohou investorům zapříčinit značné ztráty a narušit reálnou ekonomiku. Skutečnost, že chybí režimy trestních sankcí, jež by byly společné pro celou Unii, vytváří příležitosti pro osoby zneužívající trh, které těží z tolerantnějších režimů některých členských států. Kromě toho bude mít uvalení trestních sankcí za zneužívání trhu větší odrazující účinek na případné pachatele.
- (8) Zavedení trestných sankcí přinejmenším za závažné trestné činy zneužívání trhu všemi členskými státy je tudíž nezbytné k zajištění účinného provádění politiky Unie v oblasti boje proti zneužívání trhu.
- (9) Aby byla oblast působnosti této směrnice sladěna s působností nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014⁽¹⁾, mělo by být z její působnosti vyňato obchodování s vlastními akciemi v rámci programů zpětného odkupu a obchodování s cennými papíry nebo přidruženými nástroji za účelem stabilizace cenných papírů; obchody, pokyny nebo jednání v rámci měnové a devizové politiky a politiky správy veřejného dluhu; činnosti týkající se povolenek na emise v rámci prosazování politiky Unie v oblasti klimatu; a činnosti v oblasti společné zemědělské politiky Unie a společné rybářské politiky Unie.
- (10) Členské státy by měly mít povinnost zajistit, aby přinejmenším závažné případy obchodů zasvěcených osob, manipulace s trhem a nedovoleného zpřístupnění vnitřní informace byly považovány za trestné činy, pokud byly spáchány úmyslně.
- (11) Pro účely této směrnice by měly být obchodování zasvěcené osoby a nedovolené zpřístupnění vnitřní informace považovány za závažné mimo jiné v případech značného dopadu na integritu trhu, vysokého skutečného nebo potenciálního odvozeného zisku nebo vysoké skutečné nebo potenciální ztráty, které bylo zabráněno, vysoké výše škody způsobené příslušnému trhu, nebo vysoké celkové hodnoty obchodovaných finančních nástrojů. Mezi další okolnosti, které by bylo možné zohlednit, patří případy, kdy byl trestný čin spáchan v rámci zločinného spolčení nebo kdy podezřelý nebo obviněný spáchal tento čin opakovaně.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014 ze dne 16. dubna 2014 o zneužívání trhu (nařízení o 1 zneužívání trhu) a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES a směrnice Komise 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku).

- (12) Pro účely této směrnice by měla být manipulace s trhem považována za závažnou mimo jiné v případech značného dopadu na integritu trhu, vysokého skutečného nebo potenciálního odvozeného zisku nebo vysoké skutečné nebo potenciální ztráty, které bylo zabráněno, vysoké výše škody způsobené příslušnému trhu, nebo vysoké úrovně změny hodnoty finančního nástroje nebo spotové komoditní smlouvy či vysoké částky finančních prostředků původně použitých, nebo v případě spáchání manipulace osobou zaměstnanou nebo pracující ve finančním sektoru nebo v orgánu dohledu nebo v regulačním orgánu.
- (13) Vzhledem ke škodlivým dopadům pokusu o obchodování zasvěcené osoby a pokusu o manipulaci s trhem na integritu finančních trhů a na důvěru investorů v tyto trhy by tyto způsoby jednání měly být postihovány jako trestný čin.
- (14) Tato směrnice by měla ukládat členským státům povinnost stanovit ve svých vnitrostátních právních předpisech trestní sankce za jednání spočívající v obchodování zasvěcené osoby, manipulaci s trhem a nedovoleném zpřístupnění vnitřní informace, na které se směrnice vztahuje. Tato směrnice by neměla zakládat povinnosti ve vztahu k uplatňování těchto sankcí či jiného dostupného způsobu vymáhání práva v jednotlivých případech.
- (15) Tato směrnice by měla po členských státech vyžadovat, aby rovněž zajistily potrestání návodů a pomoci k trestným činům.
- (16) Aby byly sankce za trestné činy uvedené v této směrnici účinné a odrazující, měl by být v této směrnici stanoven minimální požadavek na horní hranici trestní sazby trestu odnětí svobody.
- (17) Tato směrnice by měla být uplatňována s ohledem na právní rámec stanovený nařízením (EU) č. 596/2014 a jeho prováděcími opatřeními.
- (18) S cílem zajistit účinné provádění evropské politiky pro zajištění integrity finančních trhů stanovené v nařízení (EU) č. 596/2014 by členské státy měly rozšířit odpovědnost za trestné činy upravené touto směrnicí na právnické osoby, a to ukládáním trestních sankcí nebo sankcí jiné než trestní povahy či jiných opatření, která jsou účinná, přiměřená a odrazující, například opatření uvedených v nařízení (EU) č. 596/2014. Mezi tyto sankce a jiná opatření může patřit zveřejnění konečného rozhodnutí o sankci uvádějící i totožnost odpovědné právnické osoby, a to s přihlédnutím k základním právům, zásadě proporcionality a možnosti ohrožení stability finančních trhů a probíhajícího vyšetřování. Pokud vnitrostátní právo stanoví možnost trestní odpovědnosti právnických osob, měly by členské státy případně rozšířit tuto trestní odpovědnost v souladu s vnitrostátním právem na trestné činy upravené touto směrnicí. Tato směrnice by členským státům neměla bránit ve zveřejňování konečných rozhodnutí o odpovědnosti či sankcích.
- (19) Členské státy by měly přijmout opatření nezbytná k zajištění toho, aby donucovací, soudní a další příslušné orgány odpovědné za vyšetřování či stíhání trestných činů stanovených v této směrnici měly možnost využívat účinných vyšetřovacích nástrojů. Jelikož je třeba přihlížet mimo jiné k zásadě proporcionality, mělo by používání takových nástrojů podle vnitrostátního práva odpovídat povaze a závažnosti vyšetřovaných trestných činů.
- (20) Jelikož tato směrnice stanoví minimální pravidla, členské státy mohou přijmout nebo zachovat přísnější trestně-právní předpisy proti zneužívání trhu.
- (21) Členské státy mohou například stanovit, že manipulace s trhem je trestným činem, pokud byla spáchána z lehkovážnosti nebo z hrubé nedbalosti.
- (22) Povinnosti podle této směrnice stanovit ve vnitrostátním právu sankce pro fyzické a právnické osoby neosvobozují členské státy od povinnosti stanovit ve vnitrostátním právu správní sankce a jiná opatření pro porušení pravidel podle nařízení (EU) č. 596/2014, ledaže by členský stát v souladu s nařízením (EU) č. 596/2014 rozhodl, že za taková porušení pravidel stanoví ve svém vnitrostátním právu pouze trestní sankce.

- (23) Oblast působnosti této směrnice je stanovena takovým způsobem, aby doplnila a zajistila účinné provedení nařízení (EU) č. 596/2014. Zatímco protiprávní činy by mělo být podle této směrnice možné trestat, jestliže byly spáchány úmyslně a alespoň v závažných případech, uložení sankcí za porušení nařízení (EU) č. 596/2014 nevyžaduje, aby byl prokázán úmysl nebo aby případy byly kvalifikovány jako závažné. Při uplatňování vnitrostátních právních předpisů, které provádějí tuto směrnici, by členské státy měly zajistit, aby ukládání trestních sankcí za trestné činy podle této směrnice a správních sankcí podle nařízení (EU) č. 596/2014 nevedlo k porušení zásady *ne bis in idem*.
- (24) Aniž jsou dotčena obecná pravidla vnitrostátního trestního práva pro ukládání a výkon trestů v souladu s konkrétními okolnostmi jednotlivých případů, ukládání sankcí by mělo být přiměřené zejména ziskům, jichž dosáhly, či ztrátám, jimž zabránily odpovědné osoby, jakož i škodě, která byla daným činem způsobena jiným osobám, a případně ve fungování trhů nebo širší ekonomiky.
- (25) Jelikož cíle této směrnice, totiž zajištění dostupnosti trestních sankcí přinejmenším za závažné případy zneužívání trhu v celé Unii, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej z důvodu rozsahu a účinků této směrnice může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (26) Intenzivnější přeshraniční činnost vyžaduje účinnou a účelnou spolupráci vnitrostátních orgánů příslušných pro vyšetřování a stíhání trestných činů zneužívání trhu. Organizace a pravomoci těchto vnitrostátních orgánů různých členských států by neměly takové spolupráci bránit.
- (27) Tato směrnice ctí základní práva a dodržuje zásady uznávané v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), jak jsou zakotveny ve Smlouvě o EU. Konkrétně by měla být uplatňována s řádným ohledem na právo na ochranu osobních údajů (článek 8), svobodu projevu a informací (článek 11), svobodu podnikání (článek 16), právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces (článek 47), presumpci nevinny a právo na obhajobu (článek 48), zásadu zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů (článek 49) a právo nebyt dvakrát trestně stíhán nebo trestán v rámci trestního řízení za stejný trestný čin (článek 50).
- (28) Při provádění této směrnice by členské státy měly zaručit procesní práva podezřelých či obviněných osob v trestním řízení. Jejich povinnosti vyplývající z této směrnice nemají vliv na jejich povinnosti vyplývající z práva Unie týkajícího se procesních práv v trestním řízení. Nic v této směrnici není zamýšleno tak, aby omezilo svobodu tisku a svobodu projevu ve sdělovacích prostředcích do té míry, do jaké jsou tyto svobody zaručeny v Unii a v členských státech, zejména podle článku 11 Listiny a jiných příslušných ustanovení. To je třeba zdůraznit zejména ve vztahu ke zpřístupnění vnitřní informace v souladu s ustanoveními této směrnice o takovém zpřístupnění.
- (29) Aniž je dotčen článek 4 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, Spojené království se neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.
- (30) V souladu s články 1, 2, 3 a 4 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, oznámilo Irsko své přání účastnit se přijímání a používání této směrnice.
- (31) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.

(32) Evropský inspektor ochrany údajů vydal své stanovisko dne 10. února 2012 ⁽¹⁾,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví minimální pravidla pro trestní sankce za obchodování zasvěcené osoby, nedovolené zpřístupnění vnitřní informace a manipulaci s trhem, aby tak zajistila integritu finančních trhů v Unii a posílila ochranu investorů a jejich důvěru v tyto trhy.

2. Tato směrnice se vztahuje na:

- a) finanční nástroje přijaté k obchodování na regulovaném trhu nebo ty, pro něž byla podána žádost o přijetí k obchodování na regulovaném trhu;
- b) finanční nástroje obchodované v mnohostranném systému obchodování, přijaté k obchodování v mnohostranném systému obchodování nebo ty, pro něž byla podána žádost o přijetí k obchodování v mnohostranném systému obchodování;
- c) finanční nástroje obchodované v organizovaném systému obchodování;
- d) finanční nástroje, na které se nevztahují písmena a), b) nebo c), jejichž cena nebo hodnota závisí na ceně nebo hodnotě finančního nástroje uvedeného v těchto písmenech nebo na takovou cenu nebo hodnotu má dopad a které mohou zahrnovat mimo jiné i swapy úvěrového selhání nebo rozdílové smlouvy.

Tato směrnice se vztahuje též na jednání nebo obchody včetně nabídek, týkající se dražeb povolenek na emise nebo jiných od nich odvozených dražených produktů, a to i když se nejedná o finanční nástroje, na dražební platformě povolené jako regulovaný trh v souladu s nařízením Komise (EU) č. 1031/2010 ⁽²⁾. Aniž jsou dotčena jakákoli konkrétní ustanovení týkající se nabídek předložených v souvislosti s dražbou, použijí se na tyto nabídky ustanovení této směrnice týkající se pokynů k obchodování.

3. Tato směrnice se nevztahuje na:

- a) obchodování s vlastními akciemi v rámci programů zpětného odkupu, pokud se takové obchodování provádí v souladu s čl. 5 odst. 1, 2 a 3 nařízení (EU) č. 596/2014;
- b) obchodování s cennými papíry nebo přidruženými nástroji podle čl. 3 odst. 2 písm. a) a b) nařízení (EU) č. 596/2014 za účelem stabilizace, pokud se takové obchodování provádí v souladu s čl. 5 odst. 4 a 5 uvedeného nařízení;
- c) obchody, pokyny nebo jednání v rámci měnové nebo devizové politiky nebo správy veřejného dluhu v souladu s čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) č. 596/2014, obchody, pokyny nebo jednání v souladu s čl. 6 odst. 2 uvedeného nařízení, činnost v rámci politiky Unie v oblasti klimatu v souladu s čl. 6 odst. 3 uvedeného nařízení nebo činnost v oblasti společné zemědělské politiky Unie a společné rybářské politiky Unie v souladu s čl. 6 odst. 4 uvedeného nařízení;

4. Článek 5 se rovněž vztahuje na:

- a) spotové komoditní smlouvy, které nejsou velkoobchodními energetickými produkty, pokud daný obchod, pokyn nebo jednání má dopad na cenu nebo hodnotu finančního nástroje uvedeného v odstavci 2 tohoto článku;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 177, 20.6.2012, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1031/2010 ze dne 12. listopadu 2010 o harmonogramu, správě a jiných aspektech dražeb povolenek na emise skleníkových plynů v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství (Úř. věst. L 302, 18.11.2010, s. 1).

- b) druhy finančních nástrojů, včetně derivátových kontraktů nebo derivátových nástrojů pro přenos úvěrového rizika, pokud obchod, pokyn, nabídka nebo jednání má dopad na cenu nebo hodnotu spotové komoditní smlouvy, kde cena nebo hodnota závisí na ceně nebo hodnotě těchto finančních nástrojů;
- c) jednání v souvislosti s referenčními hodnotami.

5. Tato směrnice se vztahuje na jakýkoli obchod, pokyn či jednání týkající se finančních nástrojů uvedených v odstavcích 2 a 4, bez ohledu na to, zda k danému obchodu, pokynu či jednání došlo na převodním místě.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „finančním nástrojem“ finanční nástroj vymezený v čl. 4 odst. 1 bodu 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ⁽¹⁾;
- 2) „spotovou komoditní smlouvou“ spotová komoditní smlouva vymezená v čl. 3 odst. 1 bodu 15 nařízení (EU) č. 596/2014;
- 3) „programem zpětného odkupu“ obchodování s vlastními akciemi v souladu s články 21 až 27 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/30/EU ⁽²⁾;
- 4) „vnitřní informací“ informace ve smyslu čl. 7 odst. 1 až 4 nařízení (EU) č. 596/2014;
- 5) „povolenkami na emise“ povolenky na emise vymezené v příloze I oddílu C bodě 11 směrnice 2014/65/EU;
- 6) „referenční hodnotou“ referenční hodnota vymezená v čl. 3 odst. 1 bodu 29 nařízení (EU) č. 596/2014;
- 7) „uznávaným tržním postupem“ konkrétní tržní postup, který uznává příslušný orgán členského státu v souladu s článkem 13 nařízení (EU) č. 596/2014;
- 8) „stabilizací“ stabilizace vymezená v čl. 3 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) č. 596/2014;
- 9) „regulovaným trhem“ regulovaný trh vymezený v čl. 4 odst. 1 bodu 21 směrnice 2014/65/EU;
- 10) „mnohostranným systémem obchodování“ mnohostranný systém obchodování vymezený v čl. 4 odst. 1 bodu 22 směrnice 2014/65/EU;
- 11) „organizovaným systémem obchodování“ organizovaný systém obchodování vymezený čl. 4 odst. 1 bodu 23 směrnice 2014/65/EU;
- 12) „převodním místem“ převodní místo vymezené v čl. 4 odst. 1 bodu 24 směrnice 2014/65/EU;

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2011/61/EU a 2002/92/ES (viz strana 349 v tomto čísle Úředního věstníku).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/30/EU ze dne 25. října 2012 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 54 druhého pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie při zakládání akciových společností a při udržování a změně jejich základního kapitálu, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 74).

- 13) „velkoobchodním energetickým produktem“ velkoobchodní energetický produkt vymezený v čl. 2 bodu 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ⁽¹⁾;
- 14) „emitentem“ emitent vymezený v čl. 3 odst. 1 bodu 21 nařízení (EU) č. 596/2014.

Článek 3

Obchodování zasvěcené osoby, doporučení nebo navádění jiné osoby k obchodování zasvěcené osoby

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby obchodování zasvěcené osoby a doporučení nebo navádění jiné osoby k obchodování zasvěcené osoby podle odstavců 2 až 8 bylo trestným činem alespoň v závažných případech a pokud byly spáchány úmyslně.

2. Pro účely této směrnice se o obchodování zasvěcené osoby jedná v případech, kdy určitá osoba disponuje vnitřní informací a využije ji při nabytí nebo zcizení finančních nástrojů, jichž se tato informace týká, na svůj vlastní účet nebo na účet třetí osoby, a to přímo nebo nepřímo.

3. Tento článek se použije na každou osobu, která disponuje vnitřní informací v důsledku toho, že tato osoba:

- a) je členem správních, řídicích nebo dozorčích orgánů emitenta nebo účastníka trhu s povolenkami na emise;
- b) má podíl na kapitálu emitenta nebo účastníka trhu s povolenkami na emise;
- c) má přístup k této informaci v souvislosti s výkonem zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním povinností;
- d) je zapojena do trestné činnosti.

Tento článek se rovněž vztahuje na každou osobu, která získala vnitřní informaci za jiných okolností než těch uvedených v prvním pododstavci, pokud tato osoba ví, že se jedná o vnitřní informaci.

4. Za obchodování zasvěcené osoby se považuje také využití vnitřní informace ke zrušení nebo změně pokynu týkajícího se finančního nástroje, jehož se tato informace týká, pokud byl tento pokyn vydán předtím, než dotyčná osoba vnitřní informaci získala.

5. V souvislosti s dražbami povolenek na emise nebo jiných, od nich odvozených dražených produktů, které se konají v souladu s nařízením (EU) č. 1031/2010, se využitím vnitřní informace podle odstavce 4 tohoto článku rovněž rozumí předložení, úprava nebo stažení nabídky učiněné osobou na její vlastní účet nebo na účet třetí osoby.

6. Pro účely této směrnice se o doporučení nebo navádění jiné osoby k obchodování zasvěcené osoby jedná v případě, kdy určitá osoba disponuje vnitřní informací a:

- a) na základě této informace doporučuje jiné osobě nabytí nebo zcizení finančních nástrojů, jichž se informace týká, nebo tuto osobu k takovému nabytí nebo zcizení navádí, nebo
- b) na základě této informace doporučuje jiné osobě zrušení nebo změnu pokynu týkajícího se finančního nástroje, jehož se informace týká, nebo tuto osobu k takovému zrušení nebo změně navádí.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 1).

7. Využití doporučení nebo návodu podle odstavce 6 se považuje za obchodování zasvěcené osoby, pokud osoba využívající tohoto doporučení nebo návodu ví, že se zakládá na vnitřní informaci.

8. Pro účely tohoto článku pouhá skutečnost, že určitá osoba disponuje nebo disponovala vnitřní informací, neznamená, že tato osoba uvedenou informaci využila a dopustila se tak prostřednictvím nabytí nebo zcizení obchodování zasvěcené osoby, je-li její jednání kvalifikováno jako legitimní podle článku 9 nařízení (EU) č. 596/2014.

Článek 4

Nedovolené zpřístupnění vnitřní informace

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby nedovolené zpřístupnění vnitřní informace podle odstavců 2 až 5 bylo trestným činem alespoň v závažných případech a pokud bylo spácháno úmyslně.

2. Pro účely této směrnice se jedná o nedovolené zpřístupnění vnitřní informace tehdy, pokud osoba disponuje vnitřní informací a zpřístupní ji jakékoli jiné osobě, s výjimkou případů, kdy dojde k tomuto zpřístupnění při běžném výkonu zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním povinností nebo kdy se zpřístupnění kvalifikuje jako sondování trhu prováděné v souladu s čl. 11 odst. 1 až 8 nařízení (EU) č. 596/2014.

3. Tento článek se vztahuje na všechny osoby, jichž se týkají situace nebo okolnosti uvedené v čl. 3 odst. 3.

4. Pro účely této směrnice se další zpřístupnění doporučení nebo návodu podle čl. 3 odst. 6 považuje za nedovolené zpřístupnění vnitřní informace podle tohoto článku, pokud osoba, která zpřístupňuje takové doporučení nebo návod, ví, že se zakládá na vnitřní informaci.

5. Tento článek se použije v souladu s potřebou chránit svobodu tisku a svobodu vyjadřování.

Článek 5

Manipulace s trhem

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby manipulace s trhem podle odstavce 2 byla trestným činem alespoň v závažných případech a pokud byla spáchána úmyslně.

2. Pro účely této směrnice se manipulací s trhem rozumějí tyto činnosti:

a) uzavření obchodu, zadání pokynu k obchodování nebo jakékoli jiné jednání, které;

i) dává nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku, poptávku nebo cenu finančního nástroje nebo související spotové komoditní smlouvy, nebo

ii) zajišťuje cenu jednoho nebo více finančních nástrojů nebo související spotové komoditní smlouvy na neobvyklé nebo umělé úrovni;

leďaže jsou důvody pro uzavření obchodu nebo vydání pokynu danou osobou legitimní a tento obchod nebo tento pokyn k obchodování jsou v souladu s uznávanými tržními postupy na daném převodním místě.

b) uzavření obchodu, zadání pokynu k obchodování nebo jakákoli jiná činnost nebo jednání, které ovlivňuje cenu jednoho nebo několika finančních nástrojů nebo související spotové komoditní smlouvy, při němž jsou využívány fiktivní prostředky nebo jiná forma klamavého nebo lstivého jednání;

- c) šíření informací prostřednictvím médií, včetně internetu, nebo jakýmkoli jinými prostředky, které dávají nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku, poptávku nebo cenu finančního nástroje nebo související spotové komoditní smlouvy, nebo které zajišťují cenu jednoho nebo více finančních nástrojů nebo související spotové komoditní smlouvy na neobvyklé nebo umělé úrovni, pokud osoby, které informace šíří, získávají pro sebe nebo jinou osobu výhodu nebo zisk ze šíření dotyčných informací; nebo
- d) předání nepravdivých nebo zavádějících informací nebo poskytování nepravdivých nebo zavádějících vstupních údajů, nebo jakékoli jiné jednání, které manipuluje s výpočtem referenční hodnoty.

Článek 6

Návod, pomoc a pokus

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby návod a pomoc k trestným činům uvedeným v čl. 3 odst. 2 až 5 a článcích 4 a 5 byly postihovány jako trestný čin.
2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby pokus o spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 odst. 2 až 5 a 7 a článku 5 byl postihován jako trestný čin.
3. Ustanovení čl. 3 odst. 8 se použije obdobně.

Článek 7

Trestní sankce pro fyzické osoby

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby za trestné činy uvedené v článcích 3 až 6 bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující trestní sankce.
2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby trestné činy uvedené v článcích 3 a 5 podléhaly trestům odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně čtyř let.
3. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby trestný čin uvedený v článku 4 podléhal trestu odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvou let.

Článek 8

Odpovědnost právnických osob

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby právnické osoby mohly být čineny odpovědnými za trestné činy uvedené v článcích 3 až 6 spáchané v jejich prospěch jakoukoli osobou jednající samostatně nebo jako člen orgánu právnické osoby a působící v této právnické osobě ve vedoucím postavení na základě:
 - a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu;
 - b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem této právnické osoby, nebo
 - c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.
2. Členské státy rovněž přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby právnické osoby mohly být čineny odpovědnými v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání trestných činů uvedených v článcích 3 až 6 ve prospěch právnické osoby osobou spadající do její pravomoci.
3. Odpovědnost právnických osob podle odstavců 1 a 2 nevylučuje trestní stíhání fyzických osob, které jsou pachatelé, návodci nebo pomocníky trestných činů uvedených v článcích 3 až 6.

Článek 9

Sankce pro právnické osoby

Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby právnická osoba odpovědná podle článku 8 podléhala účinným, přiměřeným a odrazujícím sankcím, které zahrnují pokuty trestní či jiné než trestní povahy, a mohou zahrnovat i jiné sankce, například:

- a) zbavení nároku pobírat veřejné výhody nebo podpory;
- b) dočasný nebo trvalý zákaz vykonávat obchodní činnost;
- c) uložení soudního dohledu;
- d) zrušení rozhodnutím soudu;
- e) dočasné nebo trvalé uzavření provozoven použitých ke spáchání trestného činu.

Článek 10

Soudní příslušnost

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro stanovení své soudní příslušnosti ve vztahu k trestným činům uvedeným v člácích 3 až 6, které byly spáchány:

- a) zcela nebo zčásti na jejich území, nebo
- b) jejich státním příslušníkem, a to alespoň v případech, kdy daný čin je považován za trestný čin v místě, kde byl spáchán.

2. Členský stát informuje Komisi, pokud se rozhodne rozšířit svou soudní příslušnost ve vztahu k trestným činům uvedeným v člácích 3 až 6, které byly spáchány mimo jeho území, na případy, kdy:

- a) pachatel má své obvyklé bydliště na jeho území; nebo
- b) trestný čin byl spáchán ve prospěch právnické osoby usazené na jeho území.

Článek 11

Odborná příprava

Aniž jsou dotčeny nezávislost soudů a rozdíly v organizaci soudnictví v rámci Unie, požádají členské státy subjekty odpovědné za odbornou přípravu soudců, státních zástupců, policejních a soudních zaměstnanců a zaměstnanců příslušných orgánů zapojených do trestního řízení a vyšetřování o poskytnutí odpovídající odborné přípravy s ohledem na cíle této směrnice.

Článek 12

Zpráva

Do 4. července 2018 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o fungování této směrnice a v případě potřeby o nutnosti ji změnit, zejména pokud jde o výklad závažných případů uvedených v čl. 3 odst. 1, čl. 4 odst. 1 a čl. 5 odst. 1, výši sankcí stanovených členskými státy a rozsah přijetí nepovinných prvků uvedených v této směrnici.

Ke zprávě Komise se případně připojí legislativní návrh.

Článek 13**Provedení**

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 3. července 2016. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi.

Použijí tyto předpisy od 3. července 2016 s výhradou vstupu nařízení (EU) č. 596/2014 v platnost.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 14**Vstup v platnost**

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 15**Určení**

Tato směrnice je určena členskými státy v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne 16. dubna 2014.

Za Evropský parlament
předseda
M. SCHULZ

Za Radu
předseda
D. KOURKOULAS